

Mødedokument

A9-0018/2020

29.1.2020

HENSTILLING

om udkast til Rådets afgørelse om indgåelse af statusaftalen mellem Den Europæiske Union og Montenegro om tiltag, som gennemføres af Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning i Montenegro (06847/2019 – C9-0138/2019 – 2019/0043(NLE))

Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender

Ordfører: Bettina Vollath

Tegnforklaring

- * Høringsprocedure
- *** Godkendelsesprocedure
- ***I Almindelig lovgivningsprocedure (førstebehandling)
- ***II Almindelig lovgivningsprocedure (andenbehandling)
- ***III Almindelig lovgivningsprocedure (tredjebehandling)

(Proceduren afhænger af, hvilket retsgrundlag der er valgt i udkastet til retsakt)

INDHOLD

	Side
FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS LOVGIVNINGSMÆSSIGE BESLUTNING	5
BEGRUNDELSE.....	6
PROCEDURE I KORRESPONDERENDE UDVALG	9
ENDELIG AFSTEMNING VED NAVNEOPRÅB I KORRESPONDERENDE UDVALG .	10

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS LOVGIVNINGSMÆSSIGE BESLUTNING

om udkast til Rådets afgørelse om indgåelse af statusaftalen mellem Den Europæiske Union og Montenegro om tiltag, som gennemføres af Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning i Montenegro (064847/2019 – C9-0138/2019 – 2019/0043(NLE)) (Godkendelse)

Europa-Parlamentet,

- der henviser til udkast til Rådets afgørelse (06847/2019),
 - der henviser til udkast til statusaftale mellem Den Europæiske Union og Montenegro (06846/2019),
 - der henviser til den anmodning om godkendelse, som Rådet har forelagt, jf. artikel 77, stk. 2, litra b) og d), artikel 79, stk. 2, litra c), og artikel 218, stk. 6, andet afsnit, litra a), nr. v), i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (C9-0138/2018),
 - der henviser til forretningsordenens artikel 105, stk. 1 og 4, og artikel 114, stk. 7,
 - der henviser til henstilling fra Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender (A9-0018/2020),
1. godkender indgåelsen af aftalen;
 2. pålægger sin formand at sende Parlamentets holdning til Rådet og Kommissionen samt til medlemsstaternes og Montenegros regeringer og parlamenter.

BEGRUNDELSE

a. Baggrund

Udkastet til Rådets afgørelse har til formål at godkende statusaftalen mellem Den Europæiske Union og Montenegro om tiltag, som gennemføres af Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning ("agenturet") i Montenegro som fastsat i forordning (EU) 2016/1624 om den europæiske grænse- og kystvagt. Forhandlingerne om denne statusaftale fandt sted inden revisionen af agenturets mandat og vedtagelsen af den nye forordning om den europæiske grænse- og kystvagt, forordning (EU) 2019/1896.

Forordning (EU) 2016/1624 giver agenturet forskellige muligheder for at samarbejde med tredjelande. Hensigten med en statusaftale er at fastlægge en retligt bindende ramme for agenturets operationer, der indebærer, at teammedlemmer med udøvende beføjelser vil blive udsendt til tredjelandets område. I artikel 54, stk. 4, i forordning (EU) 2016/1624 er det udtrykkeligt fastsat, at der skal indgås en statusaftale mellem Unionen og tredjelandet i tilfælde, hvor der forudses udsendelse af team fra den europæiske grænse- og kystvagt til tredjelande i forbindelse med tiltag, hvor teammedlemmerne har udøvende beføjelser, eller hvor andre tiltag i tredjelande nødvendiggør det.

Formålet med statusaftalen er at tilvejebringe en retligt bindende ramme, som fastsætter operationens omfang, reglerne for civil- og strafferetligt ansvar samt de udsendte teammedlemmers opgaver og beføjelser. Statusaftalerne bør også sikre fuld respekt for de grundlæggende rettigheder og bør etablere særlige klagemekanismer, der skal anvendes i tilfælde af krænkelser af de grundlæggende rettigheder i forbindelse med disse operationer.

Statusaftalen med Montenegro er en af flere lignende aftaler indgået med landene på det vestlige Balkan.

b. Ordførerens holdning

Ordføreren mener, at indgåelsen af formelle, retligt bindende aftaler inden for rammerne af samarbejdet mellem agenturet og tredjelande – i modsætning til indgåelsen af uformelle samarbejdsordninger – er af afgørende betydning for at sikre gennemsigtighed i og offentlig kontrol og demokratisk kontrol med dette samarbejde. Enhver aftale af denne art indgået mellem Den Europæiske Union og tredjelande om samarbejde mellem agenturet og det pågældende tredjeland bør vurderes nøje, have en merværdi for Unionen og være strengt nødvendig og stå i et rimeligt forhold til formålet og indholdet.

Indgåelsen af statusaftaler er således afgørende, ikke kun for at sikre gennemsigtighed og ansvarlighed i agenturets operative samarbejde med tredjelande, men også for at sikre en klar ramme for samarbejdet med tredjelande om forvaltningen af Den Europæiske Unions ydre grænser.

Den statusaftale, som Parlamentet anmodes om at godkende, vil gøre det muligt at gennemføre fælles operationer, hurtige grænseinterventioner og/eller tilbagesendelsesoperationer på Montenegros område under inddragelse af agenturet. Tilbagesendelsesoperationerne vil udelukkende vedrøre tredjelandstatsborgere, der sendes tilbage fra Den Europæiske Union til Montenegro.

I henhold til artikel 4 i statusaftalen skal der aftales en operativ plan for hver fælles operation eller hurtige grænseintervention. Planen skal indeholde foranstaltningens operative mål og målsætninger og indeholde bestemmelser om grundlæggende rettigheder, herunder om beskyttelse af personoplysninger.

I henhold til artikel 6 i statusaftalen har agenturets administrerende direktør beføjelse til at suspendere eller afslutte ethvert tiltag i Montenegro, navnlig "i tilfælde af tilsidesættelse af grundlæggende rettigheder eller overtrædelser af princippet om nonrefoulement eller af databeskyttelsesreglerne." I statusaftalens artikel 7 er der fastsat detaljerede bestemmelser om agenturets og dets personales straffe- og civile retlige ansvar i forbindelse med tiltag, der iværksættes i Montenegro.

Statusaftalens artikel 9 er en bestemmelse om grundlæggende rettigheder, som pålægger teammedlemmer (udsendt til Montenegro) fuldt ud at respektere de grundlæggende rettigheder og frihedsrettighederne, bl.a. for så vidt angår retten til adgang til asylprocedurer, menneskelig værdighed og forbuddet mod tortur og umenneskelig eller nedværdigende behandling, retten til frihed, princippet om nonrefoulement og forbuddet mod kollektive udvisninger, barnets rettigheder og retten til respekt for privatliv og familieliv. Denne artikel sikrer også, at princippet om ikkeforskelsbehandling overholdes.

Hvad angår eventuelle fremtidige forhandlinger om indgåelse af statusaftaler i overensstemmelse med forordning (EU) 2019/1896 opfordrer ordføreren Kommissionen til at foretage en vurdering af de grundlæggende rettigheder i det pågældende tredjeland, **før** forhandlingerne indledes, og til straks at meddele Parlamentet resultatet af denne vurdering.

Desuden vil ordføreren gerne opfordre Kommissionen til – af hensyn til gennemsigtigheden og for at give Parlamentet mulighed for at foretage en ordentlig vurdering af statusaftalerne – straks at stille alle de dokumenter til rådighed, som er nødvendige for, at Parlamentet kan udføre sit institutionelle arbejde og iværksætte de relevante godkendelsesprocedurer, jf. forretningsordenens artikel 99, stk. 1 og 4, samt forretningsordenens artikel 108, stk. 7, herunder udkastene til statusaftaler forud for indgåelsen af dem.

Under henvisning til at hun også er ordfører for andre statusaftaler af lignende karakter, bemærker ordføreren, at der er nogle væsentlige forskelle i bestemmelserne i de forskellige statusaftaler:

- En bestemmelse om, at det er nødvendigt at undlade at iværksætte tiltag, der kan risikere at skade eventuelle straffesager, er kun indeholdt i en af statusaftalerne.
- Statusaftalerne har forskellig ordlyd for så vidt angår den særlige ret for medlemmerne af agenturets team til at handle på vegne af tredjelandet, hvilket kan føre til retsusikkerhed.
- Tilsvarende er ordlyden i forskelsbehandlingsklausulen ikke 100 % ensartet i de tre statusaftaler.
- Med hensyn til strafferetligt ansvar er den bindende karakter af den administrerende direktørs attestering – af, hvorvidt den påståede strafbare handling er sket, mens teammedlemmet var i gang med udførelsen af sit hverv – ikke præciseret i alle statusaftaler.

- Der er forskelle i statusaftalerne vedrørende forpligtelsen for andre medlemmer af teamet til at vidne i straffesager.

Ordføreren opfordrer Kommissionen og agenturet til hurtigt – og på en meningsfuld måde – at rapportere tilbage til Parlamentet om eventuelle operationelle vanskeligheder eller forskelle i praksis, der opstår som følge af disse forskelle i de retlige rammer.

Selv om statusaftalen blev forhandlet og fastlagt i henhold til agenturets tidligere mandat (forordning (EU) 2016/1624), forventer ordføreren, at alle bestemmelser i forordning (EU) 2019/1896 overholdes fuldt ud i forbindelse med gennemførelsen af denne statusaftale, navnlig hvad angår artikel 110, stk. 2.

Som konklusion mener ordføreren, at den foreslåede statusaftale er i overensstemmelse med standardstatusaftalen som fastsat i Kommissionens meddelelse om det indhold og de bestemmelser, der bør indgå i den endelige aftale.

Da denne aftale er på vej ind i gennemførelsesfasen, anmoder Parlamentet om, at agenturet straks informerer Parlamentet om de aktiviteter, det udfører som led i gennemførelsen af statusaftalen, og minder agenturet om dets forpligtelse til at medtage en vurdering af samarbejdet med tredjelande i sine årsberetninger i overensstemmelse med artikel 73, stk. 7, i forordning (EU) 2019/1896.

I lyset af ovenstående anbefaler ordføreren, at Parlamentet godkender udkastet til teksten i Rådets afgørelse.

PROCEDURE I KORRESPONDERENDE UDVALG

Titel	Indgåelse af statusaftalen mellem Den Europæiske Union og Montenegro om tiltag, som gennemføres af Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning i Montenegro	
Referencer	06847/2019 – C9-0138/2019 – 2019/0043(NLE)	
Dato for høring / anmodning om godkendelse	9.10.2019	
Korresponderende udvalg Dato for meddelelse på plenarmødet	LIBE 21.10.2019	
Rådgivende udvalg Dato for meddelelse på plenarmødet	AFET 21.10.2019	
Ingen udtalelse Dato for afgørelse	AFET 6.11.2019	
Ordførere Dato for valg	Bettina Vollath 4.9.2019	
Behandling i udvalg	9.1.2020	28.1.2020
Dato for vedtagelse	28.1.2020	
Resultat af den endelige afstemning	+: 43	–: 9
	0: 0	
Til stede ved den endelige afstemning – medlemmer	Konstantinos Arvanitis, Katarina Barley, Pietro Bartolo, Vladimír Bilčík, Ioan-Rareș Bogdan, Saskia Bricmont, Clare Daly, Lena Düpont, Cornelia Ernst, Nicolaus Fest, Andrzej Halicki, Balázs Hidvéghi, Antony Hook, Evin Incir, Sophia in 't Veld, Patryk Jaki, Fabienne Keller, Peter Kofod, Moritz Körner, Alice Kuhnke, Jeroen Lenaers, Juan Fernando López Aguilar, Magid Magid, Roberta Metsola, Claude Moraes, Nadine Morano, Maite Pagazaurtundúa, Emil Radev, Paulo Rangel, Terry Reintke, Ralf Seekatz, Michal Šimečka, Birgit Sippel, Sylwia Spurek, Tineke Strik, Ramona Strugariu, Annalisa Tardino, Tomas Tobé, Dragoș Tudorache, Tom Vandendriessche, Bettina Vollath, Jadwiga Wiśniewska, Elena Yoncheva, Javier Zarzalejos	
Til stede ved den endelige afstemning – stedfortrædere	Patrick Breyer, Delara Burkhardt, Livia Járóka, Beata Kempa, Ondřej Kovařík, Kris Peeters, Karlo Ressler, Petar Vitanov	
Dato for indgivelse	29.1.2020	

ENDELIG AFSTEMNING VED NAVNEOPRÅB I KORRESPONDERENDE UDVALG

43	+
ECR	Patryk Jaki, Beata Kempa, Jadwiga Wiśniewska
ID	Nicolaus Fest, Peter Kofod, Annalisa Tardino, Tom Vandendriessche
PPE	Vladimír Bilčík, Ioan-Rareş Bogdan, Lena Düpont, Andrzej Halicki, Balázs Hidvéghi, Lívia Járóka, Jeroen Lenaers, Roberta Metsola, Nadine Morano, Kris Peeters, Emil Radev, Paulo Rangel, Karlo Ressler, Ralf Seekatz, Tomas Tobé, Javier Zarzalejos
RENEW	Antony Hook, Sophia in 't Veld, Fabienne Keller, Moritz Körner, Ondřej Kovařík, Maite Pagazaurtundúa, Michal Šimečka, Ramona Strugariu, Dragoş Tudorache
S&D	Katarina Barley, Pietro Bartolo, Delara Burkhardt, Evin Incir, Juan Fernando López Aguilar, Claude Moraes, Birgit Sippel, Sylwia Spurek, Petar Vitanov, Bettina Vollath, Elena Yoncheva

9	-
GUE/NGL	Konstantinos Arvanitis, Clare Daly, Cornelia Ernst
VERTS/ALE	Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Alice Kuhnke, Magid Magid, Terry Reintke, Tineke Strik

0	0

Tegnforklaring:

+ : for

- : imod

0 : hverken/eller